

KESKKONNAAMET

Pilvi Post
Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Teie 03.04.2024 nr 9-6.2/772

Meie 16.06.2024 nr 7-13/24/6871-4

Ranna ehituskeeluvööndi vähendamise keeldumine Hiiumaa vallas Haldi küla Meistri kinnistu detailplaneeringu alusel

Austatud Pilvi Post

Hiiumaa Vallavalitsus esitas Keskkonnaametile taotluse¹ ehituskeeluvööndi (edaspidi ka *EKV*) vähendamiseks Hiiumaa maakonnas Hiiumaa vallas Haldi külas asuval Meistri kinnistul (katastritunnus 20501:001:1520), vastavalt Hiiumaa Vallavolikogu 21.03.2024 otsusega nr 183 vastu võetud Meistri kinnistu detailplaneeringule (edaspidi ka *DP*; Koppe OÜ töö nr AR68-23).

Ranna EKV vähendamist taotletakse ligikaudu 5000 m² ulatuses ühe elamu ja kuni kahe abihoone püstitamiseks koos nende juurde kuuluvate tehnoorkude, teede ning parkla väljaehitamiseks.

EKV vähendamisel lähtutakse looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 40 lõikes 1 sätestatud tingimustest: arvestatakse ranna kaitse eesmärke, lähtutakse taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasja piiridest, olemasolevast teede- ja tehnoörgust ning väljakujunenud asutusest.

Vastavalt *LKS* § 34 on ranna või kalda kaitse eesmärk looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Keskkonnaamet annab seisukoha ehituskeeluvööndi vähendamisele iga nimetatud asjaolu eraldi kaaludes.

Keskkonnaamet tutvus EKV vähendamise taotlusega, kohapealse olukorraga² planeeringualal ning taotluse aluseks oleva detailplaneeringuga.

Otsus ehituskeeluvööndi vähendamise võimalikkuse kohta

Lähtudes vastuvõetud *DP*-st, *LKS* §-s 40 sätestatust, järgnevates punktides esitatud asjaoludest ja selgitustest, **ei anna Keskkonnaamet nõusolekut ehituskeeluvööndi vähendamiseks**. *DP* ei arvesta väljakujunenud asustusega (*DP* ala ja naaberkatastriüksused on hoonestamata). *DP*-ga kavandatud tegevus ei järgi ranna kaitse eesmärke, kuna detailplaneeringu realiseerimisel:

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 03.04.2024

² Kohapealne ülevaatus teostatud 14.04.2024

1) hävivad EKV-s asuvad looduskooslused ehitiste (hooned, teed, parkla, tehnoarajatised) alusel alal ning kooslust muudetakse tekkiva õueala ulatuses, 2) suureneb inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju ranna-alale, 3) tõenäoliselt võivad kuivendamiseks rajatavad kraavid mõjutada lähedalasuvat rannaniitu ning 4) arvestades korduva üleujutusala piiri, võib kõrgvesi ulatuda hoonestusalani.

1. Faktilised asjaolud

Meistri kinnistu detailplaneeringuala (edaspidi *planeeringuala*) hõlmab Hiiu maakonnas Hiiumaa Vallas Haldi külas asuvat Meistri kinnistut (kinnistu registriosa nr 21324350, katastritunnus 20501:001:1520).

Meistri kinnistu sihtotstarve on maatulundusmaa ning pindala 6,92 ha, millest 0,23 ha on loodusliku rohumaa, 4,28 ha on metsamaa ja 2,41 on muu maa kõlvik. Maa-ameti andmetel on planeeringuala kõlvikuline koosseis valdavalt looduslik rohumaa, mis piirneb metsamaaga.

Planeeringuala ala asub Haldi külas ja tegemist on endise rannakarjamaaga. Ala on hoonestamata ja ajaloolist asustust seal ei ole olnud. Perspektiivsest hoonestusalast asuvad lähimad majapidamised umbes 200-250 m kaugusel Toobri ja Kaheaakri kinnistutel ehk olemasolev hoonestus asub planeeringualale suhteliselt lähedal. Planeeringualast ca 750 m kaugusel asub Haldi sadam.

Planeeringuala jääb terves ulatuses ranna EKV-sse. LKS § 38 lg 1 p 1 kohaselt on meresaartel EKV laius 200 meetrit. LKS § 35 lg 4 kohaselt koosneb korduva üleujutusega veekogu ranna EKV üleujutatavast alast ja ehituskeeluvööndi laiusel. Looduskaitseaduse § 35 lg 3¹ alusel määratakse korduva üleujutusega ala piir mererannal üldplaneeringuga. Kui korduva üleujutusega ala piiri ei ole määratud, loetakse korduvalt üleujutatud ala piiriks üks meeter kaldajoone kõrgusväärtusest. Kuna Emmaste valla üldplaneeringuga ei ole korduva üleujutuse ala piiri määratud, siis tuleb Meistri kinnistul ehituskeeluvööndi piiri hakata arvestama 1 meetri samakõrgusjoonest (1 meetri samakõrgusjoonest mõõdetud 200 meetrit).

DP koostamise eesmärgiks on Meistri kinnistule hoonestusala ja ehitusõiguse määramine ühe elamu ja kuni kahe abihoone püstitamiseks koos nende juurde kuuluvate tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramisega ning parkimiskorralduse ja liikluse lahendamine, vajalike servituutide asukoha määramine, üldplaneeringu muutmine, EKV vähendamine hoonestusala ja juurdepääsutee osas. Planeeringualana mõistetakse Meistri kinnistust ca 1 ha suurust ala kinnistu idapoolses servas.

Planeeringuala kinnistu asub Emmaste valla üldplaneeringualal. Emmaste valla üldplaneeringu järgi asub planeeringuala detailplaneeringu kohustusega hajaasustusalal ja planeeritav hoonestusala on määratud perspektiivseks pere- ja ridaelamu jaoks. Hiiu maakonnaplaneeringu järgi asub ala Öngu-Mänspe II klassi kohaliku tähtsusega väärtusliku maastiku alal. Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ kasutustingimused väärtuslikul maastikul on: ala sobib elamu- ja suvilaehituseks, kuid uued hooned tuleb hoolikalt maastikku sobitada.

Meistri kinnistul taotletakse EKV vähendamist hoonestatava ala ja juurdepääsutee osas ning tehakse ettepanek muuta üldplaneeringujärgset EKV piiri vastavalt põhiplaani joonisele. Planeeringualale planeeritakse ühte põhihoonet, kahte abihoonet, juurdepääsuteed ja parkimiskohta. Minimaalsete vajalike tehnovõrkudena on planeeritud tsentraalne elektrivarustus ning lokaalsed vee- ning kanalisatsioonisüsteemid.

Keskkonnaametile esitatud taotluses ei ole põhjendatud, **miks on vajalik teha erand üldkehtivale normile**. Hiiumaa Vallavalitsus on EKV vähendamise vajalikkust põhjendanud järgmiste asjaoludega, mis on sisult ehitustegevuse võimalike mõjude kaalumise, mitte aga põhjendused, **miks ala hoonestamine on vajalik**:

- EKV vähendamine ei mõjuta eeldatavalt Mardihansu lahte ega selle kallast, kuna hoonestusala ja mere vahele jääb ca 300-400 m laiune ala, mis ei mõjuta ranna kaitseks seatud eesmärkide täitmist.
- Ranna kaitse eesmärk on looduskoosluste säilitamine. EKV vähendamist taotletav ala ei asu ühelgi kaitse- ega hoiualal. Looduse Infosüsteemi (EELIS) andmetel on alal ühe II kaitsekategooria taimeliigi, harilik muguljuur (*Herminium monorchis*), ja ühe II kaitsekategooria linnuliigi, väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), ning kolme III kaitsekategooria taimeliigi, sooneiuvaiba (*Epipactis palustris*), kuradi-sõrmkäpa (*Dactylorhiza maculata*) ja kahelehise käokeele (*Platanthera bifolia*), elupaigad. II kaitsekategooria kaitsealuste liikide kahjustamine, sealhulgas korjamine ja hävitamine, on keelatud. III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine on keelatud ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. Kuna perspektiivne hoonestusala jääb III kaitsekategooria liikide elupaikadest väljapoole ja II kaitsekategooria taimeliigi elupaigast ca 300 m kaugusele ning linnuliigi elupaigast ca 450 m kaugusele, siis kavandatav tegevus neid liike ega nende elu- ja kasvupaiku ei ohusta.
- Ranna kaitse eesmärk on inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine. Inimtegevusest lähtuv mõju võib ajutiselt avalduda ehitustegevusega (hoonete ehitamine, tehnovõrkude rajamine jne), kuid inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju on ajutine ja ei ole märkimisväärne.
- Ranna kaitse eesmärk on ranna eripära arvestava asustuse suunamine. Koostatud detailplaneering on ranna eripära arvestav. Ranna-ala on ette nähtud säilima puutumatusena ning eemal ehitustegevusest.
- Ranna kaitse eesmärk on kaldal asuval kallasrajal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. Detailplaneeringuga ei nähta ette tegevusi või ehitisi, mis võiksid takistada kallasrajal vaba liikumist või kallasrajale juurdepääsu ning planeering arvestab vajadusega tagada vaba liikumine kallasrajal.

EKV vähendamise taotlust kaaluti Meistri kinnistu planeeringulahenduse joonisel „Põhijoonis“ märgitud alal.

2. Rannal asuvate looduskoosluste säilitamine

Ranna kaitse üheks eesmärgiks on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, mis on oluline aspekt seal erinevate tegevuste suunamisel. See tähendab, et rannikule omaseid koosluseid tuleb säilitada maksimaalses ulatuses.

Perspektiivne hoonestusala ei asu ühelgi kaitse- ega hoiualal. Meistri kinnistule jäävad Eesti Looduse Infosüsteemi (EELIS) andmetel ühe II kaitsekategooria taimeliigi, harilik muguljuur (*Herminium monorchis*) ja ühe II kaitsekategooria linnuliigi, väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), ning kolme III kaitsekategooria taimeliigi: soo-neiuvaiba (*Epipactis palustris*), kuradi-sõrmkäpa (*Dactylorhiza maculata*) ja kahelehise käokeele (*Platanthera bifolia*) elupaigad. Perspektiivne hoonestusala jääb III kaitsekategooria elupaikadest väljapoole ja II kaitsekategooria taimeliigi elupaigast ca 300 m kaugusele ning linnuliigi elupaigast ca 450 m kaugusele. Kavandatav tegevus tõenäoliselt neid liike ega nende elu- ja kasvukohti oluliselt ei ohusta, aga randade ja kallaste kasutamise piirangud ei ole kehtestatud üksnes kaitsealuste alade ja liikide kaitseks, vaid kõikide seal elavate liikide ja looduslike elupaikade kaitseks. Looduskooslusi tuleb vaadelda terviklikuna, kus kaitsealused liigid on nende esinemisel vaid üheks elemendiks. Ranna- ja kaldaalad on ökoloogilises mõttes piirialad, kus kohtuvad erinevad

keskkonnad. Sellised alad on eriti olulised elurikkuse seisukohast, kuna piiratud alal märkimisväärselt muutuvad keskkonnatingimused sobivad väga erinevatele liikidele.

Lähim püsielupaik, Klaasirahu hallhülge püsielupaik, asub Meistri kinnistust ca 1,65 km kaugusel ja planeeringualast ca 1,95 km kaugusel. Meistri kinnistu asub Vanamõisa hoiualast ca 5,5 km kaugusel. Antud piirkonnas kattuvad Natura 2000 võrgustiku alad (Klaasirahu loodusala, Vanamõisa loodusala ja Vanamõisa linnuala) püsielupaiga ja hoiualaga. Arvestades Natura 2000 võrgustiku alade asukohti ja kaugust planeeritavast alast, ei ole põhjust eeldada planeeringuga kavandatava tegevuse ebasoodsat mõju Natura aladele ning seal esinevatele kaitse-eesmärgiks olevatele elupaigatüüpidele ja liikidele.

Maa-ameti mullastiku kaardi järgi asub EKV vähendatav ala ja hoonestusala gleistunud leostunud mullal (Kog), mis on niiskusrežiimilt ajutiselt ja alaliselt liigniiske muld.

Hoonestusala on planeeritud loodusliku rohumaa kõlvikule, mis piirneb metsamaaga. DP kohaselt ei kasva alal metsa ega kõrghaljastust, mida peaks arenduste elluviimiseks eelduslikult raadama. Hoonestust planeeritakse looduslikult lagedale alale, kuid tõenäoliselt tuleb juurdepääsutee rajamiseks puid eemaldada. DP ütleb, et hoonetest kaugemale jäävatel aladel säilitatakse senine rannikuäärne maastik, mida hooldatakse vastavalt vajadusele ja nõuetele ning et kõrghaljastusega aladel tuleb puud võimalusel vähemalt 80% ulatuses säilitada.

Planeeringuala mõjuala rannikuäärsed alad jäävad Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ järgi rohelise võrgustiku koosseisu ja väärtusliku maastiku alale. Rohelise võrgustikuna määratletud aladel võib arendada majandustegevust, kui see ei ole vastuolus kehtivate seaduste, kaitse-eeskirjade või planeeringutega ning kui see ei ohusta rohelise võrgustiku toimimist. Rohelise võrgustiku toimimise kõige olulisem meede on võrgustiku terviklikkuse/sidususe tagamine. Kavandatud hoonestusala piirneb rohevõrgustiku alaga, kuid ei asu sellel. Kuna hoonestusala ja mere vahele jääb umbes 300-400 m laiune ala ja metsaga kaetud ala umbes 100 m, siis tõenäoliselt ei mõjuta planeeritav hoonestusala oluliselt rohelise võrgustiku koridori terviklikkust ja sidusust.

Kuigi hoonestusala ja mere vahele jääb umbes 300-400 m laiune ala, siis korduva üleujutusala piiri ja hoonestusala vahele jääb umbes 50 m. Üleujutuspiirist mere poole on inventeeritud (01.01.2000) loodusdirektiivi elupaigatüüp rannaniit (1630*), mis on suhteliselt halvas seisukorras, sest karjatamist ei toimu, ala kasvab pilliroogu ja metsastub. Rannaniidu olemusest võib järeldada, et tegemist on suhteliselt märja alaga, samuti juhib Keskkonnaamet tähelepanu, et DP-s ette nähtud liigniiske pinnase kuivendamiseks tervikliku kraavide süsteemi loomine võib negatiivselt mõjutada loodusdirektiivi esmatähtsat elupaika rannaniitu. Hiiu maakonnaplaneeringus on välja toodud hooldussoovitused väärtuslikel maastikel, soovitatakse teega piirnevad külapõllud ja rohumaad hoida kasutuses (niitmine, karjatamine), et säilitada ala esteetilist ja ajaloolist väärtust. Soovitav oleks karjatada ka Haldi nina rannaniite ning ala vanemaid okasmetsi oleks soovitatav majandada püsimeetsana.

DP seletuskirjas p 4.15. antud selgitus, nagu EKV vähendamisel püsielanikkonnaga krundid loovad eelduse ümbritseva maastiku aktiivsemaks hooldamiseks ja seeläbi piirkonna ala väärtuse säilitamiseks ja tõstmiseks, ei ole põhjendatud ega tõendatud. Keskkonnaameti kogemustel laieneb inimtegevus uute ehitusalade võimaldamisel looduskeskkonna arvelt.

Lähtuvalt eeltoodust leiab Keskkonnaamet, et kavandatav tegevus on vastuolus rannikukoosluste säilitamise põhimõttega, kuna ehitustegevus on kavandatud looduslikule rohumaaale, mistõttu looduskoosluse pindala väheneb ning kraavitamine võib negatiivselt mõjutada loodusdirektiivi esmatähtsat elupaika rannaniitu.

3. Inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine

Ranna kaitse eesmärk on inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine. EKV kaalumisel arvestatakse igasugust kahjulikku mõju, mis kaasneb inimtegevusega rannal ja kaldal. Ajalooliselt hoonestamata kinnistutele ehitamine suurendab märgatavalt ala kasutuskoormust ja inimtegevusest lähtuvat kahjulikku mõju. Inimmõju kahjulikkus ilmneb rannal asuva taimkatte hävitamise või muutmisena, rannale püsivat mõju tekitava ehitamisena, teiste liikide elupaikade hõivamisena, pinna- ja põhjavee võimaliku reostuse tekitamisena jm. Valdavalt kaasneb inimtegevuse laienemisega looduskeskkonnale negatiivne mõju ning mõju on ajas kasvav ning kumuleeruv.

DP-ga määratakse Meistri kinnistu sihtotstarbed pereeramumaa 5% ja looduslik maa 95%. Ette on nähtud ühe hoonestusala moodustamine. Suurim lubatud hoonete arv on kolm (üks elamu ja kuni kaks abihoonet) ning ehitusalune pind 300 m². Juurdepääsu tagamiseks rajatakse avaliku kasutusega riigiteele uus mahasõit ning mahasõidust kuni krundi hoonestuseni mööda krundi maa-ala kulgev juurdepääsutee.

Kinnistule planeeritud hoonestuse teenindamiseks rajatakse krundi hoonestusalale uus veehaarde puurkaev ning hoonete kanaliseerimiseks rajatakse lokaalne biopuhastist ja imbväljakust koosnev süsteem.

Peamine negatiivne inimmõju seisneb ehitustegevusega kaasnevas looduskoosluste levikuala vähenemises. Ehitustegevus hävitab osa looduslikust ökosüsteemist ning ohustab rannaalade kooslusi ka läbi hoonestusala ümbruses toimuva maakasutuse muutuse. Väljaspool hoonestusala on vajalik rajada juurdepääsutee ja planeerida juurdepääsutee serva liitumiskilp. Tehnovõrkude ja juurdepääsu tee rajamiseks on vajalik puude eemaldamine.

Lisaks muudetakse ala elamumaana kasutuselevõtul hooneid ümbritsevad alad tihti õuealadeks/muruplatsideks, kus tiheda niitmise ning muude võimalike mõjude tõttu (nt looduskoolustele mitteomaste seemnete külvamine murualaks, taime- ja putukamürkide kasutamine, transpordivahenditest tulev saaste jms) hävib rannaaladele iseloomulik elustik, halveneb veekeskkonna ja põhjavee seisund.

EKV-l ja seal asuvatel looduskooslustel on oluline roll veekogu kaitsel muuhulgas hajureostuse eest. Ehitamisel rannale väheneb taimkatte pindala, mis on oluline puhverala inimmõjuga alade ja veekogu vahel. Piirkonna rannik on oluline kaitstava elupaigatüübi rannaniiduna ning EKV vähendamine elamuehituseks toob kaasa suureneva inimmõju, mis ohustab looduskoosluste säilimist ja ala kaitseväärtusi. Rannaniidu hooldamine parandaks elupaigatüübi seisundit.

Ei ole õige EKV taotluses antud hinnang, et inimtegevusest lähtuv kahjulik mõju on ajutine ja ei ole märkimisväärne. Ehitiste ehitamine vähendab alaliselt ranna looduslikkust, looduskoosluste pindala vähenemisele lisandub muu inimtegevusest tulenev teadlik ja ka teadvustamata loodust ümberkujundav mõju. Oluline negatiivne mõju ei ole koheselt ilmnev ega inimesele hoomatav, sest negatiivsed ilmnevad aastakümnete jooksul, kuid on siis sageli pöördumatud.

DP teostamine suurendab kasutuskoormust ja inimtegevusest lähtuvat kahjulikku mõju, sest seni maatulundusmaa otstarbega loodulikule rohumaale püstitatakse ehitised ja osaliselt sellega piirnevale metsamaale rajatakse hoonete teenindamiseks vajalikud rajatised. Hoonestamisega kaasneb negatiivne inimmõju keskkonnale on Keskkonnaameti praktikale tuginedes aja jooksul suurenev ja ruumis laienev. EKV vähendamisel ja DP elluviimisel suureneb täiendavalt negatiivne inimmõju veekaitsevööndi eesmärkidele.

4. Ranna eripära arvestava asustuse suunamine

Ranna kaitse eesmärk on ranna eripära arvestava asustuse suunamine. LKS § 40 lg 1 kohaselt tuleb EKV vähendamisel lähtuda reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ja väljakujunenud asustusest.

Hiiu maakonnaplaneeringu järgi asub ala Õngu-Mänspe II klassi kohaliku tähtsusega väärtusliku maastiku alal. Hiiu maakonnaplaneeringu 2030+ järgsed kasutustingimused väärtuslikul maastikul: ala sobib elamu- ja suvilaehituseks, kuid uued hooned tuleb hoolikalt maastikku sobitada.

Hoonestusala, mille ulatuses taotletakse EKV vähendamist, asub avalikku kasutusse määratud Haldi sadama tee 12134 kõrvalmaantee ääres. Praegu DP alal olemasolev väljakujunenud asustus puudub ning planeeringualal pole ajalooliste kaartide põhjal asunud talukohta. Varasemalt on olnud maa-alal põllu- ja metsamaa funktsioon.

Ei saa nõustuda EKV vähendamise taotluses esitatud väitega, et koostatud detailplaneering on ranna eripära arvestav, sest rannikukooslused on ette nähtud säilima puutumatuna ning eemal ehitustegevusest. LKS § 35 lg 1 järgi moodustub rannavöönd mereäärsel alal piiranguvööndist, ehituskeeluvööndist ja veekaitsevööndist, st ulatub kuni piiranguvööndi (saartel EKV) piirini ja ehitustegevust kavandatakse varem inimtegevusest puutumatuna säilinud alal ranna ulatuses.

Planeeritud hoonestusalast ca 500 m raadiuses paikneb kümme erinevas suuruses krundiga elamukohta. Lähimad majapidamised asuvad planeeringualast umbes 200-250 m kaugusel läänes Toobri³ ja Kaheaakri⁴ kinnistutel ehk olemasolev hoonestus asub planeeringualale suhteliselt lähedal ning ligikaudu 750 m kaugusel asub Haldi sadam. Lähipiirkonna EKV asuvad hooned on püstitatud enne rannakaitse piirangute ja EKV kehtima hakkamist.

Planeeringualaga piirnevast riigimaanteest lõuna pool tee ääres asub kaks majapidamist ning planeeringuala ja sadama vahelisel alal on Haldi-Urve, Haldimere ja Haldiranna kinnistutel kehtestatud DP. EKV on vähendatud DP alusel ainult Haldiranna⁵ kinnistul (KeA 22.05.2012 kiri nr HLS 14-9/12/8393-2), kuid DP-ga kavandatud ehitisi ei ole seni ehitatud.

Emmaste valla üldplaneeringuga ei ole korduva üleujutuse ala piiri määratud, aga Maa-ameti üleujutuskaartide alusel ujutab merevesi kord kümne aasta jooksul üle Meistri kinnistu merepoolse osa ligikaudu 240 m kauguseni veepiirist. Kord 50 aasta jooksul jõuab vesi looduslikul lageda alani ja suhteliselt lähedale planeeritavale eluhoonele. Üleujutus kavandatud hooneteni ei ulatu, kuid võib takistada kanalisatsioonirajatiste toimimist (liigniiskel alal ei toimi immutusväljak ilma täiendavate pinnasetöödeta ja reljeefimuudatusteta).

Kuigi lähedal asuvad majapidamised ning mõned nendest on ka ajaloolised talukohad, võib hoonestusala sattuda kõrgveeajal üleujutatud alale, mis võib tähendada reljeefi muutmise vajadust ja kuivendamiseks kraavide süsteemi loomist.

5. Vaba liikumise ja juurdepääsutee tagamine

Ranna kaitse eesmärk on kalda vaba liikumise ning kallasrajale juurdepääsu tagamine. Mardihansu lahe kallas jääb hoonestusalast umbes 300-400 m kaugusele. Meistri kinnistu hoonestamine ei takista eelduslikult vaba liikumist kallasrajal. Planeeringuga ei kavandata tegevusi, mis takistaksid veekogu avalikku kasutust ja selle ääres viibimist, sealhulgas rannal liikumist. Juurdepääs kallasrajale saab toimuda Haldi sadamast (planeeringualast ca 500 m).

³ Katastritunnus 17501:001:0002

⁴ Katastritunnus 17501:001:0560

⁵ Katastritunnus 17501:001:0167

Planeeringulahendus ei piira rannal vaba liikumist ja kallasrajale pääsu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk

peadirektori asetäitja

Maris Pertel 5902 8703

maris.pertel@keskkonnaamet.ee